

Meer bemoeien met media: Verloskunde, geboorte en de media in Nederland

Please refer to this paper in Dutch as:

van Teijlingen, E., De Vries, R., Luce, A., Hundley, V. (2017) Meer bemoeien met media (In Dutch: more engagement with media). *Tijdschrift voor Verloskundigen* (in Dutch: Journal for Midwives), **41** (6):28-29.

Introductie

Weinige zullen ontkennen dat de media een enorme invloed hebben op zowel ons denken als ons gedrag. Als de marketing van producten en diensten en politieke propaganda geen invloed zou hebben op de samenleving zouden bedrijven stoppen met adverteren en zouden politieke partijen geen geld uitgeven aan Twitter campagnes. De massamedia (van de krant en de TV tot het web, Twitter en Facebook) kunnen een positieve zowel als negatieve rol hebben in onze informatiemaatschappij. Zo'n invloed zien we in de gezondheidszorg in het algemeen en in de verloskundige zorg in het bijzonder.

Nieuws & edukatie

Met betrekking tot de verloskunde en verloskundige zorg in de media moeten we vooral een onderscheiding maken tussen nieuws en vermaak. De media berichten regelmatig nieuws over aspecten van zowel de zorg als de professie en als zodanig hebben ook een edukatieve functie. Vooral als er wat gebeurd is, is er nieuws op televisie, de radio en in de krant, bijvoorbeeld als er statistieken bekend gemaakt worden over thuisbevalling of over de perinatale sterfte.

Het is ons opgevallen dat over de afgelopen decennia de nieuwsmedia minder positief schijnen te reporteren over de thuisbevalling en de rol van de verloskundigen in de zwangerschapzorg. Figuur 1 toont een typische krantenartikeltje uit de mid-jaren 90 en één uit 2010. Wij ons er natuurlijk wel van bewust deze verandering niet begon met de media. De Australische onderzoeksters Dahlen en Homer (2012) herinneren ons er aan dat de media zowel meningen generen als weerspiegelen. Desalniettemin lijkt het er wel op dat een verandering in de samenleving, namelijk minder thuisbevallingen, versneld wordt door de media.

“These cultural trends away from home and toward hospital birth were accelerated by media reports summarizing epidemiological and clinical studies of the performance of the Dutch maternity care system”. (Davis-Floyd *et al.* 2013).

Amusement

De media hebben ook een belangrijke amusementsfunctie. Als onderdeel van deze vermakelijkheidsrol porteerden de media zwangerschap, geboorte, borstvoeding en zo voort, in drama op TV en radio, in verhalen in weekbladen en kranten en op sociale media. Het onderwerp ‘geboorte’ of ‘zwangerschap’ kan een hoofdrol spelen in een programma, er zijn bijvoorbeeld verscheidene programma's op de TV in Nederland die draaien om aspecten van geboorte en de geboortezorg. Wij denken bijvoorbeeld aan één van de eerste reality shows welke startte in 1995 ‘De Bevalling’ (op SBS6) en later ook bij SBS6 ‘Kleine Babies, Grote Zorg’, ‘NCRV Baby Boom’, ‘Ik Word Moeder’ op de RTL, , ‘Bevallen met...’ (op TLC), Verder zijn er buitenlandse programma's zoals ‘Tienermoeders’ op SBS6 en het BBC programma ‘Call the Midwife’.

Het onderwerp ‘geboorte’ of ‘zwangerschap’ kan ook een bijrolletje spelen in bijvoorbeeld een detectiveserie of in een komedie programma. Al die portretering van geboorte en zwangerschap kunnen gevoelens, verwachtingen en reacties van vrouwen, hun familie, werkgevers or burens beïnvloeden.

Mid 1990s

2010

Figuur 1 Typische krantenkoppen over thuisbevalling voor jaren 90 and 2010

De media

Het is belangrijk om niet te vergeten dat de media niet alleen hebben te denken aan de nieuwswaarde van een onderwerp of het dramatisch effect, maar ook dat zij moeten concurreren. Konkurentie op het gebied van advertentieinkomsten, maar ook kijk- en luistercijfers, kliks op internetpaginas, enz. Al deze factoren beïnvloeden wat de media naar buiten brengen en wanneer en naar wie.

Wat nu?

Om te beginnen moeten we meer onderzoek doen in Nederland naar de invloed van de media op ideeën in de samenleving rond zwangerschap, geboorte, de verloskundige en de kraamverzorgende en alles wat er mee te maken heeft.

Omdat de media een belangrijke bron van informatie is voor het algemeen publiek is het van belang voor verloskundigen en de verloskunde professie om er voor te zorgen dat kwaliteit van TV programma (vermaak) waarin aspecten van de verloskundige zorg getoond worden

hoog is. Bijvoorbeeld verloskundigen kunnen (ongevraagd) advies aan bieden aan producenten, kamerateams, etc.

Met betrekking to nieuwsberichten rondom de geboortezorg: misschien moeten verloskundigen meer bemoeien met hoe en wanneer de media de verloskundige zorg, de thuisbevalling, de perinatale sterfte, enz. in het nieuws brengen (Hundley *et al.* 2015). Dat is natuurlijk niet makkelijk en het ligt natuurlijk ook niet iedere verloskundige, maar het is wel belangrijk voor het beroep en voor de thuisbevalling.

References:

Dahlen, H.G. and Homer, C.S. (2012) Web-based news reports on midwives compared with obstetricians: a prospective analysis. *Birth* 39(1),48-56.

Davis-Floyd, R., Faber, M., De Vries, R. (2013) An Update on the Netherlands *Midwifery Today* (Spring) 55-58.

Hundley, V., Luce, A., van Teijlingen, E. (2015) Do midwives need to be more media savvy? *MIDIRS Midwifery Digest* 25(1):5-10.

Luce, A., Cash, M., Hundley, V., Cheyne, H., van Teijlingen, E., Angell, C. (2016) “Is it realistic?” the portrayal of pregnancy and childbirth in the media *BMC Pregnancy & Childbirth* 16: 40 <http://bmcpregnancychildbirth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12884-016-0827-x>.